

EKSAMEN

JUS5120 – Utlendingsrett

En 23-årig mann fra Tanzania vil gjerne besøke sin kjæreste som bor i Norge. Han er student, har ingen barn, og bor sammen med sin mor i Tanzania. Med grunnlag i utlendingslovens bestemmelser om visum, hvordan ville du vurdere de innvandringspolitiske hensyn i forbindelse med hans søknad om visum?

Sensorveiledning

Læreboken er Øyvind Dybvik Øyen (red.), Lærebok i utlendingsrett (Universitetsforlaget, 2018). Spørsmålet er i hovedsak behandlet i læreboken kap. 3. I tillegg til denne sensorveiledningen anbefales at sensorer aktivt bruker den generelle sensorveiledningen: https://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUR1120/JUR1120_sensorveiledning.html

Sensorene bør være oppmerksomme på at læringskravet på denne nivå er annerledes enn på masteremnet: <https://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUS5120/v19/pensumliste/index.html>

Kandidaten bør finne frem til utl. § 9 som regulerer visumplikt og visumfrihet. For å kunne besvare spørsmålet kan kandidaten kort også redegjøre for de tre hovedkategoriene av visum: Schengenvisum (§10), visum av humanitære grunner (§11) og innreisevisum (§12). Kandidaten bør slå fast at oppgavens kjerne ligger i de vurderingstemaene som utgjør selve skjønnsvurderingen i visumsaker (Schengenvisum, Utl §10 andre ledd).

Kandidaten bør presisere at det kan gjøres unntak fra retten til visum dersom utenrikspolitiske hensyn, grunnleggende nasjonale interesser eller innvandringsregulerende hensyn taler mot at visum skal gis. Kjernen i oppgaven gjelder den skjønsmessige avveiningen av behovet for innreise til riket på den ene siden, og på den andre siden muligheten for at søkeren ikke vil returnere som forutsatt ved visumperiodens utløp.

Kandidaten bør derfor helt konkret diskutere om returforutsetningen i dette tilfelle er sterk eller svak. Dette bør gjøres gjennom å drøfte søkerens tilknytning til hjemlandet i form av bolig, jobb, studier, ansvar for familie, annet ansvar som best kan ivaretas gjennom tilstedeværelse i hjemlandet. Og kandidaten må også vise til at generelle forhold i søkerens hjemland, slik som krigstilstander, politisk og sosial uro, fattigdom og vanskelige levekår også er en del av denne vurderingen.

Kandidaten bør også diskutere søkerens behov av å få visum for innreise til Norge (velferdshensynet). Som en del av skjønnsvurderingen vil en vurdering av i hvilken grad formålet med oppholdet anses å være sannsynliggjort også veie tungt.

Som vanlig gjelder at det ikke kan kreves at alle momenter fra pensum er med for å oppnå beste karakter, men studentene må vurderes ut fra hvilke deler av emnet som beskrives, hvilket presisjonsnivå som oppnås, og generelt hvilke kunnskaper og hvilken forståelse de viser. Sensorene må huske på at læringskravet hva gjelder oppgavens tema er «forståelse» (jf. «god forståelse»).

Denne veiledningen er skrevet uten å ha lest noen besvarelser. Hvis sensorene ser gjennomgående trekk ved besvarelsene som bør dekkes av veiledningen for å sikre like sensur mellom kommisjonene, ber jeg om å få kommentarer på e-post: maja.janmyr@nchr.uio.no

EKSAMEN

JUR1120 – Utlendingsrett

Redegjør for utlendingslovens tre hovedkategorier visum: Schengenvisum, visum av humanitære grunner og innreisevisum.

Sensorveiledning

Læreboken er Øyvind Dybvik Øyen (red.), Lærebok i utlendingsrett (Universitetsforlaget, 2018). Spørsmålet er i hovedsak behandlet i læreboken kap. 3. I tillegg til denne sensorveiledningen anbefales at sensorer aktivt bruker den generelle sensorveiledningen: https://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUR1120/JUR1120_sensorveiledning.html

Sensorene bes være oppmerksomme på at læringskravet på denne nivå er annerledes enn på masteremnet: <https://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUS5120/v19/pensumliste/index.html>

Utlendingslovens § 9 regulerer visumplikt og visumfrihet. For å kunne besvare spørsmålet må kandidaten redegjøre for de viktigste kjennetegnene når det gjelder Schengenvisum, visum av humanitære grunner og innreisevisum.

Schengenvisum (§10): For å få rett til Schengenvisum under utlendingsloven § 10 må en rekke vilkår være oppfylt. Først av alt må man ha gyldig, godkjent reisedokument. Man må også sannsynliggjøre det planlagte formålet med oppholdet og i dette vilkåret ligger også et dokumentasjonskrav for det som oppgis være formålet med reisen. For å få innvilget Schengenvisum må søkeren også oppvise at hun eller han har tilstrekkelige midler, og den oppmerksomme kandidaten vil gjerne forklare at i retningslinjene i Schengen-samarbeidet har hvert land gitt et anslag om hvor mye penger som et minimum kreves for livsopphold i landet, og at denne summen må ses i forhold til oppholdets formål. Utlendingsloven inneholder også regler om garantiordninger som åpner for at det i vurderingen av kravet om tilstrekkelige midler kan legges vekt på en garantierklæring gitt av en person bosatt i Norge.

Når det gjelder Schengenvisum bør kandidaten også vise til kravet om at søkeren ikke er innmeldt i Schengen Informasjonssystem (SIS) med henblikk på nekting av innreise. Her kan kandidaten også forklare at hvis Norge likevel ønsker å gi visum til søkeren kan dette eventuelt fjøres gjennom en nasjonalt visum.

Kandidaten bør også nevne at det finnes et vilkår knyttet til sikkerhetsvurderinger i Schengenland vedrørende offentlig orden, indre sikkerhet, folkehelse eller deres internasjonale forbindelser. Og her er det ikke bare snakk om en nasjonal vurdering, Schengensamarbeidet legger til rette for en konsultasjonsprosedyre som gir andre medlemsland mulighet å vurdere disse vilkårene for innreise. Denne prosedyren er hjemlet i uf. §3-17 annet ledd.

For å besvare oppgaven bør kandidaten også si noe om skjønnsvurderingen i Utl §10 andre ledd. Det kan gjøres unntak fra retten til visum dersom utenrikspolitiske hensyn, grunnleggende nasjonale interesser eller innvandringsregulerende hensyn taler mot at visum skal gis.

Visum av humanitære grunner (§11): Kandidaten bør vise til at dersom et Schengenvisum med adgang til hele territoriet ikke kan gis, er det under visse forutsetninger adgang til å gi visum som kun gjelder norsk territorium. Visumforordningen artikkel 25 (1) (a) slår fast at et

visum med begrenset territoriell gyldighet skal utstedes unntaksvis «når den berørte medlemsstat av humanitære grunner, av hensyn til nasjonale interesser eller på grunn av internasjonale forpliktelser finner det nødvendig». Kandidaten må gjerne komme med konkrete eksempler på når et slikt visum kan brukes. Den særlig oppmerksomme kandidaten kan også diskutere saken X and X v. État belge som gjaldt humanitære visum og særlig henvisningen til «internasjonale forpliktelser».

Innreisevisum (§12): Den tredje hovedkategorien av visum som behandles i utlendingsloven er det såkalte innreisevisumet i medhold av § 12. Kandidaten bør få frem at dette er et visum som gis til personer som har til hensikt å oppholde seg i riket ut over tre måneder og at det er i primært tre situasjoner som denne typen rett til nasjonal innreise brukes. Når en visumpliktig borger 1) har fått innvilget en oppholdstillatelse; 2) har søkt om tillatelse og vil reise inn i påvente av at søknaden behandles; og 3) har rett til å søke om en slik tillatelse etter at vedkommende er reist inn i riket. I motsetning til de ovennevnte visumene, gir det nasjonale innreisevisumet etter § 12 rett til transitt på det øvrige Schengenterritoriet.

Den særlig oppmerksomme kandidaten vil presisere at visumforordningens tre typebetegnelser ikke korresponderer med utlendingslovens hovedkategorier av visum. Visumforordningen i vedlegg 7 spesifiserer tre typer visum angitt ved bokstavene A, C og D. Dette er dog en mer teknisk inndeling for kontrollformål mens de andre hovedkategoriene er en inndeling knyttet til det rettslige grunnlaget for at visum gis. Type A er lufthavntransittvisum, som kan gis når en tredjelandetsborger som er listet i utlendingsforskriften vedlegg 12 skal oppholde seg i transittområdet på en flyplass på reise fra ett land utenfor Schengen til et annet land også det utenfor Schengenterritoriet. Type C er visum slik det er definert i visumforordningens artikkel 2 nr 2, og i utlendingslovens paragrafer 10 og 11. Type D brukes i utlendingsloven som et innreisevisum, jf. Utl. § 12.

Som vanlig gjelder at det ikke kan kreves at alle momenter fra pensum er med for å oppnå beste karakter, men studentene må vurderes ut fra hvilke deler av emnet som beskrives, hvilket presisjonsnivå som oppnås, og generelt hvilke kunnskaper og hvilken forståelse de viser. Sensorene må huske på at læringskravet hva gjelder oppgavens tema er «forståelse» (jf. «god forståelse»).

Denne veiledningen er skrevet uten å ha lest noen besvarelser. Hvis sensorene ser gjennomgående trekk ved besvarelsene som bør dekkes av veiledningen for å sikre like sensur mellom kommisjonene, ber jeg om å få kommentarer på e-post: maja.janmyr@nchr.uio.no